

**"DİSK EĞİTİM NOTLARI"**  
Demokratik sınıf ve kitle  
sendikacılığı  
bütün kitapçılarda  
İSTEME ADRESİ: 360 sayfa 30 TL  
DİSK Yayınevi Mörter Şişli  
Ahmet Kültür Teker Cad. 10/1  
BAYRAMPAŞA-İSTANBUL

**İZMİR. — (ANKA)**  
Türkiye'de ilk kez Gültipe Belediyesi'nde belediye araçlarına asılan özel sektör ve banka ilanlarının kullanılmasına son verilmiştir. Gültipe Belediye Başkanı Aydın Erten, "İçmu kuruluşlarının araçlarında özel sektör reklâmı, yamanın devlet eliyle burjuva kesimine kaç sağlamak" olduğunu savunarak, "Şömen hemen Türkiye'deki tüm belediye araçlarında yer alan özel sektör ilanlarının bundan sonra tüm devrimci belediyelerde Veto edilmesi gerektiğini" söylüyor.

Erten, demokratik kuruluşlara ait ilan ve reklamların ise parasız olarak belediye araçlarında yer alabileceğini söylüyor.



İşçi-memur ayırımı hakkındaki komisyon kararname-si-nin yayınlanmasından bu yana bir yıl yakın bir zaman ge-çti. MG Partilerinin Birinci Koalisyon Hükümetinin Başbakanı, bir uygulamaya kararname-sine gerekine olduğunu ve hü-kümetin kısa bir süre sonra da sözünü kararnameyi ya-yınlıyacağını basına açıklamıştı. Fakat ne var ki, ne söz ve-nilen bu süre içerisinde, ne de yükümlenilen diğer ek süre-lerde, komisyon kararlarını uygulamaya geçirecek Hükümet kararname-si yayınlandı.

Verilip de unutuldu bu sözler sürüp giderken, bu ara, Koalisyon Hükümeti'nin MSP'li kesimi, «süni», «subjektif» ve «hakikatlerle bağdaşmayan» olarak nitelendirdiği komisyon kararlarının iptali için Danıştay'a dava açtı. Hükümet yetki-li-leri ve Hükümet partilerinin komisyon kararname-si karşın-da olmasa da bu olumsuz tutum sonucu, işçi-memur ayırımı sorunu bir kez daha çözülmez bırakılmış oluyordu. Aşın-da, söz konusu kararnamenin uygulamasına sokulması, işçi-memur ayırımının kesin çözümünü sağlayıncıydı. Fakat yine de, 200 bina yakın emekçi kitle için, sınırı da olsa belli hakları benimsenmiş durumda kalmıştı bu kararnama. Bu nedenle, koalisyon hükümetinin komisyon kararnamesini yü-rürlüğe sokmaması, 200 bin emekçinin anayasal haklarının askıya alınmasına yol açıyordu. Bu durum, yaygın ve sıkot tortişmalara neden oldu. Yürürlük yasaforu açısından, kararnamenin niteliği ve uygulaması gecikilmesi konusu, tartı-rılmalı odaklı olduğu noktaları oluşturuldu.

Sorunun hukuksal değerlendirilmesine girmeden önce, adı geçen kararnamaya vücut veren esas gelişmeyi açıklı-yalım. Bilindiği gibi, 1974 yılında, Devlet Memurları Yasası ile ilgili olarak 12 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ca-kartılmıştı. Daha sonra bu kararnama, 1997 Sayılı Yasa ile anılmıştı. Söz konusu yasa, aynı zamanda, işçi-memur ayırımı görüşüp karara bağlamak üzere yetkili bir komisyonun oluşturulmasını öngörüyordu (Md. 5/II). Yasa gereği oluşt-urulan komisyonun hazırladığı RAPOR, Resmi Gazete'nin 28 Kasım 1976 günlü mükerrer sayılı nüshasında yayınlandı.

Neydi bu raporun özellikleri? Komisyon, işçi-memur ayırımına nasıl bir açıdan yaklaşmıştı. Ve vardığı sonuç ne oldu?

#### Komisyonun soruna yaklaşım yöntemi ve raporun belli başlı özellikleri

Komisyon, söz konusu Raporu hazırlarken, çalışmaların-da Anayasa, 657 Sayılı DMY'ya ve 1997 Sayılı Yasa ile 77/10986 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesini esas almıştı. Bu, rapo-run başlangıç kısmında açıkça belirtilmiştir. Ayrıca, rapo-rda, her ne kadar, «1475 Sayılı İş Kanunu ve 274 Sayılı Sendikalar Kanunu hükümlerine göre verilmiş mahkeme ka-rarlarından ise gereği gibi yararlanmak imkânı bulunma-mıştır» (I) denilirse de, cetvellerin düzenlenmesinde, 274 Sayılı Yasa uygulamasındaki işçi-memur ayırımı ölçütü de önemli ölçüde komisyon çalışmalarına dayanarak emişti.

Görüldüğü ki, komisyon, soruna esas itibarıyla memur statü-hükümlerine temel normlarına dayanarak bir yöntemle yakla-şmıştı. Zaman zaman da, 274 sayılı yasadaki konuya yöne-lil değerlendirmelerden yararlanmıştır ki, bu da, raporun tu-turuz ve çeşitli değerlendirmeler toparlamasına neden olmuş-tur.

Memur statü hükümlerine belirlenen yasal, işçi-memur ayırımının belirlenmesinde, devlet memuru kavramını, sayılı, sosyal haklarına genişletmeye olarak sağlayıcı bir biçim-de tanımlanmıştır. Örneğin, aynı zamanda 1971 Anaya-sı'nın 117'nci maddesindeki ilkelere de yansın 657 Sayılı Devlet Memurları Yasası, «memur kavramını sayılı tanımla-mıştır: «Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerinde genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetleri ile ilgili görevlen-direnler, bu kanun uygulamasında memur sayılır».

«Yukarıdaki tanımlamalardan dışındaki kurumlarda genel politika tesbiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanlar da memur sayılır» (Md. 4). 657 Sayılı Yasa, memur kavramını genişlet-meye olarak verici bu ifadesi ya da tanıma yansıtır, işçi kav-ramını da böylece ölçüde daraltmıştır. Gerçekten, yasa, 4/A bendinde göre memur sayılmayacak olan kimse, 4/B ve C bendlerinde «özgürlük personeli» ya da «işçiler per-soneli» biçiminde nitelendirilerek işçi sayılmayacak kimsele-ri arasında göstermekte ve 657 Sayılı Yasa hükümlerine tâbi tut-maktadır. Görüldüğü gibi, memur statü hukuku, çalışanlar, işçi sayılmamak için her türlü önemi almıştır. Bu düzenleme-den kolonlar soruna, yaklaşıldığında, doğal olarak, kamu kesiminde çalışan hemen herkesi memur olarak nitelendir-mek ya da işçi sayılmak olanağı doğmaktadır. Komisyo-nun da yaptığı, raporun giriş kısmında belirtildiği üzere, bundan başka bir şey değildir. Örneğin, komisyon, bu ilke-lere dayanarak, 274 sayılı yasanın 2'nci maddesindeki be-den-fikri çalışma ölçütü açısından işçi sayılması gereken bir PTT tıvazlı memurunu bile memur saymıştır.

Komisyon bu temele dayandığı için, doğal olarak, ku-rumlara göre bir ayırımı başlatmış ve bunun sonucunda da, Bakanlar Kurulunun 77/10986 Sayılı Kararnamesine uya-rak, kimi kurumlarda, örneğin Devlet Su İşlerinde çalışan

## İşçi-Memur ayırımı üzerine

Atilla COŞKUN

bir materyali memur sayarken, Azat Sanayinde olduğu gi-bi diğer bazı kurumlarda çalışan herhangi bir materyali ise işçi olarak nitelendirmişti. Böylelikle, alıbdığına karşılık ve tutarız bir yapı, raporda egemen özellik olarak ortaya çıkmıştı. Bunun yanı sıra, özellikle cetvellerin düzenlenme-sinde, 274 Sayılı Yasadaki fikri-bedeni çalışma ölçütünden kullanılması da, bu karmaşık ve tutarız yapıya daha da or-tuşturmuştu. Gerçekten, dikkatli bir gözle cetveller incelendi-ğinde görülecektir ki, hiç bir yüksek okul mezunu, cetvel-lerde işçi olarak anılmamış, bundan dikkatlice kaçınılmıştır.

Komisyon, bir yandan, yapıdan hizmetin devlet ve ka-mu tüzel kişiliklerinde geçmesi, asli ve sürekli olması, gene-lle idare esaslarına göre yürütülmesi gibi statü hükümlerini sayılı ilkelere bağlı olarak memur kapsamını genişletip, böylelikle çalışanların geneli toplu sözleşme sendikal hak-larından doğrudan engellenen, diğer yandan da, 275 Sayılı TSGLK'nın açısından grev hakkından yoksun tutulan ya da grev hakları ağır derecede sınırlandırılmış emekçileri ça-gunluğa işçi saymıştır. Cetvellerin incelenmesiyle de görü-leceği gibi, örneğin, özellikle sağlık elemanları, kamu tüzel kişiliklerine veya kamu iktisadi işletmelerine yerine getirilen su, elektrik ve hava taşıma üretim ve dağıtım işlerinde ve ya eğitim ve öğretim gibi kurumlarda çalışan, listede adı geçen emekçiler işçi sayılmışlardır. Böylece kamuoyunun ve geniş emekçi yığınların gözleri boyanmak istenmiştir.

Daha da önemlisi, böylelikle anti-demokratik bir anı-yışla hareket eden komisyon hazırladığı bu raporda, çok sayıda işçi memur statüsüne geçirmek suretiyle (hile-li) şerhi yöntemiyle) bu kesimlerin anayasaca düzenlenmiş temel hak ve özgürlüklerine de ağır bir darbe indirmiştir. Gerçekten, kararnamenin Resmi Gazete'de yayınlanmasın-dan önce, işçi statüsünde çalışan emekçiler, doğal olarak anayasanın kendilerine tanıdığı özgürlükler, toplu sözleşme ve grev haklarına sahipti. Ancak bugün, bu kesimler, memur statü hukukuna tâbi sayıldıkları için, bu haklarından yoksun bırakılmışlardır. Çünkü, anayasa sendi-ka kurma hakkını yalnızca işçilere tanıdığı gibi, 657 sayılı yasa da, ayrıca, memurların grev tebebbüsünü daha ya-saklamaktadır. Böylece, emekçilerin önemli bir kesiminin, bu anayasal haklarına açık bir şekilde bulaşmışlardır... Ayrıca, 657 Sayılı Yasa'da özel istihbarat hükümlerinin bulun-mayışı nedeniyle, işçilerin memur statüsüne geçirenlere sosyal ve ekonomik edimlerini bakımından da önemli ka-yıplara uğramaktadır. Zira, bu kesim emekçilerin, işçi sa-yıdıkları sırada, sendikaların aracılığıyla elde ettikleri pek-çok ekonomik ve sosyal hakları, 657 Sayılı Yasa'da dü-zenlenmekte ve hatta kimi hallerde yasaya aykırı olmak-tadır. Bu bakımdan, komisyonun bu kesim emekçilere işçi-lik atması bu karar, hukuk açısından uygulanabilme olana-ğına sahip değildir. Çünkü, hukukun genel ilkesi, kazanıl-mış hakları korumaktır. Bunun içinde ki, bugün, memur statü hukukunda köklü demokratik değişimler yapılmış so-runluğunda kendini dayatmış durumdadır. Aksi halde, ne kazanımları koruyabilmek, ne de hukukun eşitlik ilkesini uy-gulayabilmek olanağı kalmır.

#### Komisyon kararnamesi "kesin karar" hükmünde midir?

İşçi-memur ayırımı konusundaki komisyon karar, kesin karar niteliğinde midir? Yoksa, söz konusu karar ya da rapo-run kesin olabilmesi için, başka bir usul işleme gerek mi vardır? Belirtildiği gibi, Raporun Resmi Gazete'de ya-yınlanmasından sonra, en çok tartışılan konulardan biri de bu olmuştur.

1997 Sayılı Yasa'nın 5'inci maddesi, «her bir kuruma hangi görevlere çalıştırılacağı, 4'ncü maddede belirtilen esaslara göre, memur veya işçi olduğuna... uzman temsil-cilerden oluşan komisyonca KESİN OLARAK karar verilir» demekle ve komisyonun vereceği kararlara karşı da, il-gililer «Danıştay'a başvurulabilir» biçiminde düzenlenmiştir. Yasa koyucu böylelikle, bir yandan komisyon kararlarını KESİN olduğunu, açıkça ifade ederken, diğer yandan da,

bir başka organın onaylayan kararı yerine, «komisyonun ve-receği kararları» yargı organının denetimine tâbi tutmaktı. Komisyon kararının son ya da kesin karar niteliğinde oldu-ğunu, hiç bir kuşkuyla yer bırakmayacak bir biçimde açık-tırılmıştır. Nitekim, yapılan bir başvuru üzerine, Borsova İş Mahkemesi, 8 Nisan 1977/2011 tarih ve sayılı kararı ile de, komisyon kararlarının kesin olduğunu hüküm altına almış-tır.

Kaldı ki, hukuk kuramı açısından, komisyon kararları, 1997 Sayılı Yasa gereği kurumların niteliğini tesbit bakımın-dan kesin karar organı olan Bakanlar Kurulu'nun bir kara-rıdır (7/10986 sayılı kararın) hayata uygulamakta olduğu için (veya onun bir parçası olduğundan), geniş anlamı ile idare Hukuku tasarrufları arasında sayılır. Bilindiği gibi, yargı-sal denetime tâbi idare hukuku kararları ise, son ya da ke-sin karar niteliği taşımaz... Ayrıca, yasa tekniği açısından da, 1997 Sayılı Yasa'nın 5/1'inci maddesindeki komisyonun kararlarını yalnızca «öneri» olarak nitelendirmesine kar-şılık, aynı yasanın 5/1'inci maddesindeki komisyon kararları-nın «kesin» karar olarak nitelendirilmesi, bu gerçeği tüm açıklığı ile göstermektedir.

#### Komisyon kararlarının uygulaması sokulması engellenemez....

Komisyon kararlarının kesin hüküm niteliğinde olma-sına karşın, başta Hükümet yetkilileri olmak üzere Bölge Ça-lışma Müdürlüklerindeki yetkililerle işveren kurumunda bu-lunan resmi ilgililerin, işçi sayımı yaklaşık 200 bin emek-çinin, anayasal hakları olan sendikalaşma, toplu sözleşme ve grev haklarını engelledikleri ile Hukuku yaşamadığına açık-ça görülmektedir. Oysa, her ne nedenle olursa olsun, ana-yasaca kabul edilmiş temel hakların kullanılmasını engellemen-geleceği ya da askıya alınması söz konusu değildir. Aksi halde, bu hakların kullanılmasını engelleyen tüm ilgililer, anayasaya ihlâsı suçunu işlemiş sayılırlar. Bu konuda, hangi derecede olursa olsun, hiç bir ilgil, haklı bir gerekçe olarak, örneğin bir genelleme ya da emri dahi ileri sürmez. Çünkü, yasalara-mıza göre, kanunsuz emir alınamaz ya da kanunsuz emir yerine getirilenler mütessesilen sorumlu sayılırlar. Çeliş-ki, hukuki normların bulunması halinde de üst normların (birsayılı anayasa ve yasalardan) uygulanması zorunluğud-yanından 1997 sayılı yasaya aykırı normların (Genelleme ya da talimatların) uygulanmaması gerekmektedir.

Bu bakımdan, söz konusu kararın uygulanması yaşıma ge-cirilmesi için, hak sahiplerinin, haklarının kullanılmasını engel olan yetkililere karşı gerek şahsi sorumluluk yönünde ge-rekse kamu idaresinin hareketi gerekliliklerinde daha yoluna gidilmesi gerekmektedir. Bu meydana, işçi sayımı emek-çiler ve bunların sendikalarının yanısıra, komisyon kararına göre işçi sayılanlar için aynı zamanda olmakla birlikte, memur statüsünde tutulanlar da hak sahibidirler. Çünkü, bu emek-çi kesimler bakımından hukukun eşitlik ilkesi zedelemekte-dir. Ancak ne var ki, bu kimselerin 1997 Sayılı Yasa'nın 5'inci maddesi gereği, önce Danıştay'a başvurarak işçi sa-yımlarının gerektiğini belgelemeleri gerekmektedir.

Uygulamada, komisyon kararlarına göre işçi sayılan-ların hakları, öncelikle Bölge Çalışma Müdürlüklerindeki yet-kililere engellenmektedir. Bu yetkililer, toplu iş sözleşmesi için yetki prosedüründe, ilgili sendikalarla anlaşma yapma-k suretiyle toplu iş sözleşmesi prosedürünün gelişmesine en-gel olmaktadır. Yargıtarı kararlarına göre, Bölge Çalışma Müdürlüklerinin bu kararları idari tasarruflar sayılarak Danış-tay denetimine tâbi tutulmuştur (9.HD, 25.9.1975, E.23741, K.44631). Söz konusu Yargıtarı uygulamasının İş Hukuku aç-sından yanlışlığı açık olmakla birlikte, bugün için, bu yola başvurulması ana kural olarak doğru olmaktadır. Daria-yat yoluna başvurularak elde edilebilecek bir emsal kar-şıla, kararnamenin kesin hüküm niteliği, öncelikle ortaya çı-kırmaktadır. Ancak bu takdirde ki, Bölge Çalışma Müdü-rükleri bakımından da, böylelikle bir karara sahip olunabilir.

Bunun yanı sıra, ilgili sendikaların, Bölge Çalışma Müdü-rüklerinden adres almaksızın yapacağı bir toplu iş sözleş-me-sinin de hale göre geçerli olabileceği söz konusu oldu-ğuna göre (TSGLK, Md.12), bu yoldaki yasal olanaklar da zorlanmalıdır. Bilindiği gibi, TSGLK'nın 12'nci maddesi, bi-ridir ve liden koşulu yerine getirilmeden da toplu iş sözleşme-si yapılabileceği halini ayrıca düzenlemekle, yapılan söz-laşmanın, uygulamaya başlandığı günden itibaren altı iş gün-ü içerisinde iliraz edilmediği takdirde, hüküm doğuracağı açıkça belirtilmektedir. Bu bakımdan bilirdir ve liden için ge-rekli olan adreslerin bölge çalışma müdürlüklerinden temin edilememesi karşısında, işveren tarafını çeşitli biçimlerde sözleşmeye olumsuz etkilemektedir. Sözleşmeye olumsuz işveren taraf karşısında ise, ilgili sendikaların yasaya göre grev hakkı doğar.

İlgili işçi sendikası karşısında, işverenin, toplu iş sözleş-me-sinde taraf olmaması yoluna bir yasal öneme, özel-likle, belediye yetki bir yerinden yönetim organlarının yanısı-ra, üniversite veya KİT'ler gibi diğer kuruluşlar bakımından, kısa sürede olumlu sonuçlar da verilebilir. Hata, ilgili cadici sendika, bu yerlerde zaten yetki almış ise, durum daha bir açıktır kazanılmaktadır.

cadici altında birleşmelerinden korkması gereken, sermaye kesimidir. Yoksa, DISK'in eylemlerini zımnensiz ve temelsiz nedenlerle «eleştirir» süzgecinden geçirilenler, sermayenin yan-ında yer alan son sendikalarla aynı potasya arıyıp gitmek mi istemektedirler?

İlerici Sendikalar, nasıl işçilerin, emekçilerin ve tüm ça-lışanların yararına işleyen bir düzenin kurulumu savaşını veriyorsa, İlerici Üniversitelerin öğretim üyeleri de gene-dinlemeden emekten yana, özgür ve demokratik bir öğretim ortamında yetiştirmek, siyasal, ekonomik ve sosyal gerek-çeleri unutmadan, bakımdan kitlelere anlatmak durumunda-dır. Bilimsiz öğrenciler, bilimsiz işçiler, bilimsiz sendika-lar, bilimsiz Üniversiteler ancak sermaye tarafından orula-nun sonuçlarıdır. Bu nedenle, sermaye kesimi 1961 Anaya-sının ilerici hükümlerine engel olamayınca, sermayeden ya-na aynam gösteren son sendikalar devreye sokmuş, İlerici Üniversiteleri önlemek için özel yüksek okulları kurmuş-tur. Başka bir deyişle, son sendikalar sanayileşme atılımına giren Türkiye'de yetişen işçilerin yetiştirilmesini istediği özel yüksek okullar durumuna getirilmiştir. Günümüzde, özel yük-sek okulların kapatılması, üniversite öğrencilerinin ilerici ve dön-vermeyen tutumunun bir sonucudur. Oysa, son sen-dikalar varlığını günümüzde değil sürdürmektedirler. Bun-da da en büyük suç, son sendikaların misyonlarını yüzleri-nin düğümünü uğrattığı veren DISK ve onun bünyesindeki ilerici sendikaların, yıpratılması ve parçalanması için ça-lışan «hileli» sosyalistleridir.

Sermaye bugün ilerici Sendikaları, bölmek, işçileri ör-güt-süz ve bilimsiz bırakmak, Üniversitelerin ilerici yararına işlemlerini önlemek istemektedir. Orta Doğu Teknik Üniver-sitesi öğretim üyeleri eğer Boğaziçi Üniversitesinde veya di-ğerlerde eğitim olanağını bulacakları dünyayla, yeni bir durum değerlendirilmesi yapmak zorundadırlar. Çün-kü, bu kez verecekleri eğitim, emekten yana değil sermaye-den yana öğrencilerin yetiştirilmesine yönelik olacaktır. Sermaye, kendi yararına çalışmadığına göreldü gün, bu üniversiteleri de kapatmakla çekinmeyecektir.

**BÖLGE**  
Bu nedenlerle, sermayeye karşı emeğin savunuculuğuna yapan DISK ve bünyesinde ilerici sendikalar gibi Üniversite-ler de yığınlar ortamının yaratılmasını istediği günümüzde terahlerini ortaya koymak durumundadırlar. MK İktidardan yürürlükte olduğu günümüzde, sermaye ile uzlaşmadan öte bir işlevi olmayan sosyal-demokratların hareketi, köldüğü bir ortamda emekten yana olmak zor bir iştir. Gerçekten da-mokratik ve bağmaz bir Türkiye için uğras veriliyor, bu-nun yanı ilerici işçi sendikaları ve ilerici Üniversitelerdir. Tür-kiye'nin değişim veya sermayenin gözdeni altında ortaya ka-nacak aydın türlerini, emekçilerden, işçilerden ve tüm ça-lışanlardan yana işleyen bir düzenin kurulmasında hiç bir şekilde atkili ve değeri olamayacaktır.

## YORUM

Engin İDİL

### "KUTSAL İTTİFAK" VE UDC

Bir kutsal ittifak kurulu. Giderek pe-kışıyor. Kutsal ittifak Ulusal Demokratik Cephe'ye, yani Türkiye'yi, içinde bulun-u-lan çıkmazdan, faşizm tehdidinden, ser-mayeye baskısından kurtarabilecek tek çö-züm ve öneriyi karşı. Kutsal ittifakın un-surunu ise, ilk başta akla gelebileceği gi-bi, sadece sermaye güçlerinden, tekeli sermayenin en gözü dönmüş sözcülerin-den, sermaye kontrolündeki gerici basın-dan, MC ortaklarından ibaret değil. Bun-ların üzerinde durmaya bile gerek yok. Kuşkusuz Ulusal Demokratik Cephe'ye, yani Türkiye'nin demokrasi güçlerinin bir-liğine karşı olacak bunlar. Kuşkusuz en-gellemeye çalışacaklar böyle bir birliğin. Çünkü sınıfsal varlıkları ve çıkarlarıdır söz konusu olan. Çünkü Ulusal Demokra-tik Cephe'nin, yani Türkiye'nin tüm ilerici, demokrat, yurtsever güçlerinin, işçi sin-finin ve emekçi halkının, gençlerinin, ay-dınlarının böyle bir birliğin, bugüne kadar hiç bir yerde yenilmesi. Onlar bunu bil-iyorlar ve bir hayat menat meselesi olarak karşılar Ulusal Demokratik Cephe'ye.

Ancak kutsal ittifak içinde yer alan-lar bunlardan ibaret değil. Bir süreden beri, Türkiye solu içindeki bölünmelerin yan-ı sıra, UDC'nin, DISK'in, UDC'nin Ulusal Demokratik Cephe'ye çağrısı üzerinde yo-lunlaştı ve doğmuştu.

Önceleri biraz ötekiler çıkıyor, sadı bu olmasa da, bu olsa gibisinden itirazlar: «efendim bu türden çağrılar siyasal partiler yapar DISK'e düşmez, DISK kendisi parti yerine mi koyuyor» yolu, ağzıdaki bakla-nın ne olduğunu, söyleyenin de din-leyeninin de peki ki anladığı gerekcek gel-di bazı kesimlerden. Ardından, bir gübzer. İlgili, giderek cephe oluşturulmasının, diye bir günlük iş olamayacağına bile kavraya-mayanlar, daha bir cesaretlendiler: «Gö-rüyor musunuz efendim, sonu geliyor, ol-muyor işte» demeye başladılar. Dergi köşelerinde, DISK'in çağrısına «gayri di-dir» olarak nitelenenler mi istersiniz, ge-zete köşelerinde soğukluklar mı istersiniz, kontrolündeki örgütlere UDC'ye katılma-ması için tüm gönderiler mi istersiniz, Ulusal Demokratik Cephe'den yana olan subaltern bir yoluna bulup geyikden olanlar mı istersiniz, UDC'ye karşı sırt a-çmıyor katılmıyor olmak için bir başka Cephe kurmaya çalışanlar mı istersiniz...

Birbirlerini yiyenler, bir potasya asla eniyemeyceklerini tekrarlıyor. duran ce-sitli «sol» siyasal çizgiler, bir de bakıldı ki, Ulusal Demokratik Cephe'ye ve DISK'e karşı bir kutsal ittifak kuruyorlar.

DISK'in son dönem toplantısından sonra, Kutsal ittifakı kabotları, «sayıl-madık bir» olmasa bile, «sözleşme» yani bir «yükselme» göreldü, ilgili cektir olan, bu itti-fakı ya koruyor, «ilerici», «demokratik» di-yen bir ve ilirinin önemli bölünmüş-böyle bölünmelerine barolu olan bir kısım basının da katılmamasıdır. Bir ilirici ge-zetle, bir sohbette yazıyordu, şöyle bir ge-zetle, «istatistik da kötü bir istihbarat...» UDC'nin da DISK Kent'e banyo yapacağı, yani tutumuyacağı, unutulup gideceğini yazmakla çekinmedi ve ister istemez, halkın deniyle, insanın aklına «do-muzdan yana man, bendin yana misin» sorusunu getirdi. Aynı gazete yine aynı günlerde - yine ekaki istihbaratla, Fran-sa'da ortak program çalışmalarının başa-rılılığına uğradığını, Sol Birliğin doğuma tahliyesi içinde bulunduğunu bildiriyordu.

Bir başka «ilerici» gazete, UDC soru-nunu bir gazetecilik sorunu olarak ele al-dığı, istihbaratı dayandığı izlenimini de vermeye çalışarak, bir yazısına son za-

manlarda Babı'da bile pek görülmeyen bir hafiflikte bir yazı yazıyor ve bu ya-zıda, «DISK Genel Başkanı ile Genel Yö-netim Kurulu anlaşılmadı» diye başlayıp, Ulusal Demokratik Cephe konusunun tar-tışıldığı toplantıya DISK Genel Yönetim Kurulu üyelerinin bir bölümünün katılma-dığını açıklıyor ve şunları söylüyor: UDC tanımlaması geniş kitlelere de, CHP'ye de, sosyalist partilere de, partizân sosya-listlere ve anti-faşist anti-empyalist, hatta anti-kapitalist olanlara da, «sevim-siz», «anlamsız», «yersiz» gelmiştir.

«Zevk meselesi mi diyeceliz ya nil Ama ilirici gazetenin yazarının, UDC'nin bütün bu, saydıkları kesimlere «sevimsiz», «anlamsız», «yersiz» geldiğini nasıl çıkart-tığı ve Türkiye'nin tüm demokrat güçlerinin birliğin, ortak eylem cephesi olması ondu-rulen Ulusal Demokratik Cephe konusun-da nasıl bu kadar sorumsuz, bu kadar ha-lif konusabildiği üzerinde durulmalı. Aynı yazar, CHP'nin bir kanadına hakım olan ve sınıflı toplumun ister istemez cep-helere bölünmüş olduğu gerçeğini unutan bilim dışı bir görüşle, «Cephe» denilince, MC'nin oluşturduğu «ötekiler cephesi» anı-m-sandığı için haklı olarak bazı DISK yö-re-ticilerinin cephesiz oldukları önderliklerini söy-lüyor. Tüm dünyada, anti-faşist mücadele-de işçi sınıfı öncülüğünde kurulan «yeni» sistem birliklerinin Cephe adını taşıması oldu-ğuna ve «Cephe'nin», «kendisi denilince» söyleyelim - «föşizm» karşı mücadele ve-ren işçi sınıfı, emekçi kitleler, sosyalistler ve komünistler için çok «sevimli» bir ad olduğunu unuttur.

Yine aynı yazar, hemen ardından, Ulu-sal Demokratik Cephe çağrısına «yayın» ve UDC'nin hayata geçmesi ve başonları için çağrılmakta kararı olan DISK Genel Bos-kanına, aleyh bir dile sokuyor. Örneğin «efendim Türklerin «sekeri yükselmiş» at-ırmış, bu yüzden sınırları bozulmuş» gi-bi, konunun ve konunun gerektirdiği ciddiyette hiç yakışmayan sözler söyleyip, UDC gibi Türkiye açısından hayati bir ka-nunda, bütün yapıpı edimleri Türklerin «seker hastalığının etkisinde olmasına bağ-layarak, «Kutsal ittifakın» sol üyelerinin konuya verdikleri önemi bir kere daha gösteriyor.

Soğ, yani sermaye, yani sömür, UDC'ye karşı, karşı çıkacaktır. Çünkü UDC onların gerekli faşizm ve sömür cephesini yıkabilecek tek güçtür.

Ama bu baylar, ve bir kısım ilirici basın için «kime karşı, kime karşı, kimden yanayız, kimlere hizmet ediyoruz» sorununun ca-vabını verme güdünden geçmiştir, ve geçmek üzzerdir.

İşçi sınıfı öncülüğünde emekçi kile-lerin, tüm demokrat güçlerinin birliğin, ortak-lığı, Cephesi işçi köley köley oluşmuş-çaktır kuşkusuz. Yalı ikili bir savaktan ge-cekçektir. Bir yandan gerçeklik ve faşizm cephesine, öte yandan, sözde solda görü-lüp, özünde bu cepheye hizmet edenle-re karşı verilecek bir savaktır bu.

Bu baylar ve çizgilerle en güzel ca-vabı, DISK yönetimi ve Genel Başkan Tükrer, DISK Genel Temsilciler Meclisi-ni yani, DISK tabanını doğrudan temsil eden birlerce temsilciyi 9 Ekim'de UDC konusuna ilgili olarak toplantıya çağır-a-rak vermiştir.

9 Ekim'de birlerce temsilci, yani DISK tabanı, yani yüzbinler, UDC'nin kime «se-vimli» kime «sevimsiz» geldiğini göster-ecekler ve UDC'nin hayata geçirilmesinin ilk adımı olan «sevimsiz» şayir oldu-ğuna da belirteceklerdir.

## MC'nin boy hedefleri

Yaver ZEYİNOĞLU

şankın vergileriyle donatılan Silahlı Kuvvetleri karşı kar-şıya getirmeye neden olmuştur. Sonuçta, 1970'lerin öğre-tim üyeleri sıralamasında sonuncu gelen bir kişi, 1977 Tür-kiyesinde ÖDTÜ'ye rektör olmuştur.

Günümüzde gerçekten demokratik ve bağimsiz bir Tür-kiye'nin eğitim kuruluşunda görevli ilerici öğretim üyelerinin vermek zorunda oldukları bir karar vardır. Ve özgürlük orta-mında gençleri eğitecekler, ya da sermayenin yararına işle-yen bir düzenin çarkları arasında yok olup gideceklerdir. Halkımızın yığınlar ortamında sürdüldüğü günümüzde ileri sollarla bulunmak yürekli bir iştir. Ama, yıllarını vermiş olduğu Üniversitenin temellerine göz göre göre dina-mitla sokulduğunu görmek, buna karşın halkını, çalışanları ve tüm emekçileri eğitimle yükümlü olduğunda unutmak yürek-sizlikten öte bir şeydir.

#### Sendikalar, daha güç koşullar altındalar

Türkiye'de emeğe en yüce değeri verilmesi uğraşını sürdüren ilerici sendikalar ise Üniversitelerden çok daha zor koşullarda bulunmaktadır. Herşeyden önce, son sendika-lar ve her türlü «sol» etiketine sahip olmuş işçi sendikaları ve onların savunucuları, sermayeye karşı bilimsiz savaşım ve-ren DISK'i yıpratma ve parçalamaya girişimlerini sürdürürken, gerçekten işçilerin, emekçilerin ve tüm çalışanların yararına işleyen bir düzenin Türkiye'de kurulması zor bir görevdir. İşçiler birleşmek, işçi sendikaları da sermayeye karşı ver-len savaşımında bulüneşmek durumundadırlar. Sermaye ke-simi işçi sendikalarını biriktiren düşürmek amacıyla her yöntem kullanmakta, MK İktidarı her gün yeni bir işçi ku-ruluşuna devreye sokarak, işçileri bölmektedir. İlerici Sendika-ların parçalanma, işçilerin yanında savaşım veren güçlerin eteğiri adı altında yıpratılması, tümüyle sermaye kesiminin amacına hizmet etmektedir.

Kapitalist sistemin işlerliğini koruduğu Türkiye'nin bu-günkü konumunda, kuşkusuz sermayeden yana çalışan son sendikalar bulunacak; dönün «sosyalist» işçi hayranları kale-m-vörleri sermaye kesiminin gözdelelerinde köşe kapma ya-rışına çıkacak; çalışanlar işçi-memur ayırımı gibi yopay bir yöntemle birbirlerini karşı ilim gibi gösterilecekler. Bugün için iki seçeneğe söz konusudur: ya sermayenin çıkarlarına hizmet eden bir sendika, ya da sermayeye karşı savaşım ve-rilmesini savunan sendika. Birinci türü benimsayenlerin, ilirici sendikaların eleştirilmesi hakları olmalıdır; gibi, yüzlerinde ki maskenin düşürülmesi da ilerici sendikaların başta gelen bir görevidir. Her şeyi ile sermaye kesimine karşı savaşım veren ilerici sendikaların, emeğe en yüce değeri veren DISK

Türkiye'de MC İktidarının kurulduğu günden bu yana, okumadan yürütülen bir omos söz konusudur: Halkın yit-gini süzülmesi ve faşist özlemli güçlerin örgütleni-rek siyasal iktidarı ele geçirmesi.

Türkiye'nin gerçekten bağimsiz ve demokratik bir yön-e-time sahip olmasının savaşımını verme durumunda olan ilirici Üniversiteler ve işçi Sendikaları ise, MC İktidarının boy hedefi durumundadır. MC İktidarı, yasalını kendi yönünde çalıştırarak işçi sendikalarını parçalamağa istersen, ilirici Üniversitelerin halkın yararına işlemlerini önlemek amacıyla Üniversiteleri işgal etmektedir.

Böylesine önemli görevleri üstlenmek durumunda olan ilirici Üniversiteler arasında onurlu bir yer işgal eden Orta Doğu Teknik Üniversitesinin gene fakat yitit öğretimi üye-leri ise, giderek ya diğ ükelerle, veya sermayeden yana tu-tumları nedeniyle henüz eğitimde kopalı tutulmayan Üniversite-lere gitmektedirler. Halkımızın yığınlar ortamında sürüklen-mek istendiği günümüzde, ÖDTÜ öğretim üyelerinin yeni bir durum değerlendirilmesi yapmaları dileği ile bozi gerçekleri ortaya koymak istiyoruz:

Orta Doğu Teknik Üniversitesinin ilirici öğrencileri 1967 yılında başlatılan eylemleri ile amaç kapitalist sistemin ana merkezi durumundaki ABD'ye boyun eğdi sağlamak olan bu Üniversitenin halkın yararına işlemlerini sağlamaları, ça-lışanların ödedikleri vergilerle kurulan bir Üniversitenin öncelikle halkın, işçilerin ve tüm çalışanların sorunlarını çö-zümlemek durumunda olduğuna ortaya koymuşlardır.

Sermaye kesimi, ilirici öğrencilerin bu davranışlarını sürekli olarak «fakelme» işlemiş, «bunlar özentiden başka bir şey değil», «tortışmak değil, bizi koymak istiyorlar» gibi sloganlarla, öğrencileri halkın gözü önünde yıpratmaya de-nemmiştir. Gerçekten de, öğrencilerin denizsiz oluşunu, ara-lanma bugünün «sermaye kalesi»lerinin sokulması, gün-de 12 Mart döneminin getirmiş, 12 Mart döneminde Orta Doğu Teknik Üniversitesinin ilirici öğretim üyelerinin söz-lüşmeleri feshedilmiştir.

#### MC, ÖDTÜ'yu işgal etmiştir.

Halkımızın ve tüm çalışanların sırtlarına yüklenen ağır vergi ve zam gelirleri ile sermaye kesimini hızla kalındıran MC İktidarı, bir yerde, değil Türkiye'nin tüm Orta Doğu böl-gesinin ezilen halkını gözünde önemi bir yer alan Orta Do-ğu Teknik Üniversitesini işgal etmiş durumdadır. Halkın ver-gileriyle kurulum bu Üniversiteyi halkın yararına çalıştır-mak durumunda olan öğretim üyeleri ise, 12 Mart dönemi-de susmakla otatıldıkları zor dönemde, bugün karşlarına çok daha canlı ve sert biçimde çıkması karşısında, çözümün diğ ükelerle göe almakta veya henüz sermayenin yararına ça-lışmakta olan Boğaziçi Üniversitesine gitmekte bulunktedir-lar. Başka bir deyişle, kapitalist sistemin, kâna giderek or-tirilmesi amacıyla hizmet etmek için ilirici kurumlardaki yar-larlık, sermayeden yana çıkılarak terketmektedirler. Bun-da, kuşkusuz ÖDTÜ öğrencilerinin da kusuruna olmuştur. Örneğin, kısa vadeli köklü hataları nedeniyle ortaya konulan boykot ve diğer eylem türleri, Üniversitenin eğitim düzenini aksatmış, ilirici gençlerin, halkın, emekçilerin ve tüm çalı-

### Politika'nın "grevdeki maden işçileri ile dayanışma" kampanyası

Dayanışma kampanyasına katılanlar toplanan paraları Yapı ve Kredi Bankası İstanbul Barbaros Bulvarı-Şubesinde 920036-8 ve Türkiye İş Bankasının Barbaros Bulvarı Şubesinde TAS-0/110 numaralı hesaplara yatırınız

Banka makbuzunun tarih ve numarasıyla birlikte katıldınız

GENEL TOPLAM:

4.692.138.61

Dünkü Toplam: 4.690.228.61

YAPI VE KREDİ BANKASI SETPAŞİ ŞUBESİ		
Erol Akdenizli	20,-TL	
Melika Özgür	20,-TL	
İbrahim Kaya	10,-TL	
Ahmet Baskıcı	125,-TL	
Sükran Baskıcı	125,-TL	
İbrahim Salar	50,-TL	
Zeynep Çab	50,-TL	

İzmir Akbulut	50,-TL
Asım Dıvar	20,-TL
Gülşen Özcan	20,-TL
Güngör Öztürk	20,-TL
Makbule Kim	500,-TL
Ramazan Tarakçı	100,-TL
Müglâ Bolaylıoğlu Por.	800,-TL
Adnan Nuriy Özkan	teslimatı

Bugünkü Toplam: 1910.00

#### DIKKAT

Dayanışma kampanyamıza, yukarıda yazılı banka şubelerine para yatırırken karşılığında meydan vermemek için banka makbuzları üzerine "grevdeki maden işçileriyle dayanışma kampanyası" ibaresinin yazdırılmasını özellikle rica ederiz

<p><b>SANAT</b> Pazariye Dava ve Yargı İşleri Türkiye Devletin İşleri Bakanlığı Kıbrıs Cumhuriyeti (OSK) Ankara Kıbrıs (OSK)</p>
--



## Sri Lanka'nın yeni başbakanı tüm yetkileri kendinde toplamak istiyor



● Muhalefet bu isteğin ülkeyi faşizme götüreceği kanısında

Jayewardene

YENİ DELHİ - (İST) Sri Lanka'nın yeni Başbakanı Jayewardene, tüm yetkilerin kendisinde toplanmasını isteyen bir yasa tasarıya yeni parlamentoya sunmuştur. Bu arada Anayasal'da önemli değişikliklerin yapılmasını da isteyen yeni Başbakan, Meclis'te üçüncü kez bu tasarıyı kabul ettireceğini ileri sürmüştür.

Ulusal Birlik Partisi (UNP) Başkanı Jayewardene, bu yetkileri, emperyalizmden tamamen kopularak Sri Lanka'nın kendi yolunda yürümesini sağlayacağını iddia etmiştir.

Öteyandan Muhalefet Partileri, böylece olağanüstü bir durumu gerektirecek nedenlerin bulunmadığını ve yeni başbakanın bu isteklerinin ülkeyi faşizme götüreceğini bildirmişlerdir. Halk egemenliği sisteminin ortadan kaldırılması anlamına gelen bu sistemin gerçekleştirilmesi durumunda, Sri Lanka'nın özgür ülkeler grubundan ayrılacağı belirtilen muhalefet, yeni Başbakanın emperyalizmin çıkarlarını hizmet eden bir oligarşiye ve ileri sürdüğü emperyalizmden kopma nedeninin de bir demagoji olduğunu savunmaktadır.

## 156 kişi rehin bulunuyor

## Japon hükümeti, uçak kaçırarak gerillaların isteklerini kabul etti

● Yakıt ikmal, fidye verilmesi ve tutuklu gerillaların serbest bırakılması söz konusu

TOKYO - (A.A.)

Japon Hükümeti, Japon Hava Yolları'nın bir uçağını kaçırarak ve uçakta 156 kişiyi, Bangladeş'ten Dacca Havaalanı'na rehine olarak tutan komandoların istediği 6 milyon dolar fidyeyi kabul etmiştir.

Japon Hükümetinin kararı hemen Dacca yetkililerine iletilmiştir. Rehinelere hayatın tehlikeye girmediği için Japon Hükümeti, hava korsanlarının "Kızıl Orduların" tutuklu 3 üyesinin serbest bırakılması isteklerini de kabul etmiştir.

Bu arada Japon Hava Yolları uçağını

kaçıran hava korsanlarının uçağı yakıt verilmesi istekleri de yerine getirilmiştir.

Dacca Havaalanı yetkilileri, hava korsanlarının isteklerini yerine getirmeye, Amerikalı yolcuların John Garret - oğlu öldürme tehdidinde bulunduklarına bildirmişlerdir. Komandolar göre, Ya hudi aslında bir Amerikalı olan Garret, Garfield Bank'in Başkanı ve Başkan Carter'ın yakın dostudur.

Japon Hükümeti'nin bir sözcüğü, Dacca Havaalanı'nda bekleyen Japon Hava Yolları uçağının 156 yolcusundan 5'inin 4,45'te serbest bırakılacağı açıklanmıştır. Serbest bırakılan 5 rehineden başta olan bir hastaneye kaldırılmıştır. Hastaneye kaldırılan yolcunun Krugger adında bir Amerikalı olduğu bildirilmiştir.

## Bulgaristan uzay

### arastirmalarına başladı

SOFYA - (BFA - İST) -

Türkiye ile elektrik konusunda görüşmeler sürüyor. Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin on yıldan beri hazırlanmış olduğu uzay çalışmaları programı uygulanmaya koyulduğu bildirilmiştir. Ülkenin ekonomik gelişmesinin ve halkın refah düzeyinin bu türden araştırmalara pay ayrılması için elverişli bir düzeyde geldiğini kaydeden yetkililer, Bulgaristan'ın uzay çalışmalarını yapan 18 ülke olduğu belirtilmiştir.

Bulgaristan'ın daha çok uzay füzeleri, uzay meteorolojisi, uzay biyolojisi, uzay haberleşmesi ve tip alanlarında çalışmaları yapıyor, bu arada ilk uzay denemesine de katıldığı belirtilmiştir.

## Demokratik Alman

### Sendikacılar Federal

### Almanya'ya çağırıldı

DÜSSELDORF - (DPA - İST) -

Demokratik Alman Cumhuriyeti Özgür Sendikalar Birliği (FDGB) Sendikacıların - dan oluşan bir heyetin çağırılmasına Genel Başkan Harry Tisch başkanlığında Batı Almanya'ya bir ziyaret yapmak ta oldukları bildirilmiştir. Alman Sendikalar Birliği (DGB) ile temaslarda bulunacak heyetin 1 Ekim'de geri döceceği belirtilmiştir.

## Brezilya-Kolombiya

### kahve tartışması

### şiddetlendi

LONDRA - (İST) -

Londra'da başlayan Uluslararası Kahve Örgütü toplantılarında dünyanı iki büyük kahve üreticisi olan Kolombiya ile Kolombiya arasında fiyeci politikası nedeniyle tartışma çıkmıştır.

Brezilya, dünya piyasasındaki durumun dikkate alınmasını ve fiyatların birlikte belirlenmesini talep ederken, Kolombiya, kahveyi olan tütün gibi gözetim altında tutulması gerektiğini ileri sürmüştür.

## AET-Çin ticaret anlaşması imzalanıyor

BRÜKSEL - (A.A.) -

AET ile Çin arasındaki ticaret anlaşmasının imzalanmasına önceden müzakerelerin en kısa zamanda başlayacağı, AET'nin Brüksel'deki merkezi tarafından açıklanmıştır.

AET Dış İlişkiler görevlisi Wil - helm Hufkamp, Brüksel'de verdiği demeçte, bu konudaki görüşmelerin çok olumlu sonuçlar verdiğini, özellikle müzakerelerin en kısa zamanda başlayabileceğini ifade etmiştir.

AET Dışişleri Bakanlarının, 10 Ekim'de Luksemburg'da yapacakları toplantıda, Çin ile müzakereler konusunda Avrupa Komisyonu'na yetki vermeleri beklenmektedir.

## Carter-Haddam görüşmesi yapıldı

WASHINGTON - (A.A.) -

Başkan Carter, Suriye Başbakanı Yacdimis ve Dışişleri Bakanı Abdül - halim Haddam ile Beyaz Saray'da bir görüşme yapmıştır. Beyaz Saray'dan açıklanmış görüşme, Carter-Haddam görüş - mesinde Ortadoğu konusundaki Cenevre Konferansı'ndan sonra yapılan bir görüşme olarak değerlendirilmiştir.

Suriye Dışişleri Bakanı da, Beyaz Saray'dan çıkarken verdiği demeçte Cenevre Konferansı'na Arap ülkelerinin tek bir heyetle katılması ve bu heyette Filistin Kurultayı'nın da yer alması konusunda ABD ve Suriye'nin görüşleri arasında yakınlık bulunduğunu belirtmiştir.

## interpol'ün paraya ihtiyacı varmış

EDİNBURG - (A.A.) -

Ulaştırma ve Posta Kurulduğu Interpol Genel Sekreteri Jean Nopce, Edinburg'da yaptığı açıklamada, suç işleme aktörünün uluslararası boyut kazandıran hareketinde görev yapabilmek için, örgütün kaynaklarının önemli ölçüde arttırılması gerektiğini belirtmiştir. Genel Sekreter Nopce, bu durum karşısında Interpol üyesi ülkelerin, Paris'de bir bilgilendirme kurulması için gerekli parayı sağlanmalarını istemiştir.

## Kamboçya'da bir komünist partinin bulunduğu resmen açıklandı

PNOM PENH - (ANKA - DPA) -

Kamboçya'da ilk kez bir Komünist Partisi'nin varlığı açıklanmış ve bu partinin kuruluşunun 17. yıldönümünün kutlanacağı bildirilmiştir.

DEVİRİNDEN SONRA

YAPILAN İLK AÇIKLAMA

Kamboçya devriminin gerçekleştirilmesinden bu yana iki yıl önce bir süreyi tamamlayan Komünist Partisi'nin kuruluşuna ilişkin bir açıklama yapılmıştır. Kamboçya Radyosu Partinin Genel Sekreteri'nin baş -

na kadar hakkında çok az şey bilinen bir kişi olan Başbakan Bol Pot açıklama yaptı.

Radyo Bol Pot'un resmi bir ziyareti için Çin Halk Cumhuriyeti'ne gittiğini de belirtmiştir.

## Gizli oturumlarda çeşitli belgeler ele alındı NATO Merkezinde Belgrad Konferansı görüşüldü

BRÜKSEL - (A.A.) -

NATO üyesi 15 ülke Helsinki Nihai Bel - gesinin uygulanması konusunda toplanacak olan konferansın önce Brüksel'deki NATO merkezinde bir danışma toplantısı yapılmıştır.

Gizli oturum halinde yapılan toplantıdan önceki sonradan bölümü Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı uzmanları arasında da -

rum olmuştur. Katılanlardan birine göre, toplantıda Belgrad'da tartışılacak olan belgeler incelenmiştir. Bu belgeler arasında Helsinki Sözleşmi'nin uygulanış bilgilendirme belgesi, Belgrad Konferansı'nın sonuçlarının belirleneceği Ni - haid Belge de bulunmaktadır.

Toplantıda büyük çapta askeri manevra - lara ilişkin karşılıklı taahhütler kapsayan bir belge ve Doğu ve Batı arasındaki insan eli - masları konusunda bir başka belge üzerinde de - zellikle durulmuştur. Toplantıda, Belgrad Kon - feransında izlenecek tutum konusunda görüş -

birliğine varılmış. Tarafsız ve bloklaşma - ların bu konferansta önemli rol oynayacakları na işaret edilmiştir.



Panama Kanalı imza töreni...

Yeni anlaşma ABD'ye her türlü yetki tanıyor

## Amerikan subayları Panama Kanalı konusunda bilgi verdiler

### Amerikan Kuvvetleri

### "İç düşman" da karşı koyacak

WASHINGTON - (ANKA - DPA)

ABD Silahlı Kuvvetleri Ortak Kurmay Heyeti Başkanı General George Brown, savaş zamanında "düşman gemileri" - nin de Panama Kanalı'ndan geçiş hakları olduğunu söylemiş - tir. Panama Kanalı'nın kullanımı ile ilgili olarak ABD ile Pa - nama Hükümetleri arasında imzalanan son kanal anlaşma - sının yola çıktığı tartışmalar konusunda, Senato Dışişleri Ko - mitesi'ne bilgi ve en General George Brown, "Panama Birlik - te Panama'nın tarafsızlık statüsünün diğer man gemilere ya - nızca Kanalı'na geçiş hakkı tanındığına, ancak, Kanalı yakla - ma hakkı vermediğini savunmuştur. ABD Kurmay Başkanı - na göre, bu durumda ABD donanmasına düşen görev, düşman - kanalı yaklaştırmaktır.

Bu arada Senato Dışişleri Komitesi'nin, Kanal anlaş - masının ABD'nin çeşitli çevrelerinde değişik yorumların bağ - daştırılması, Dışişleri Bakanı Cyrus Vance ve Kanal anlaş - masının ABD adına imzalayan Sol Litowitz de dahil ol - mak üzere, bir dizi tanıtım faaliyetini düzenlediği bildiril - miştir. Komite'nde yaptığı açıklamalarda Cyrus Vance -

anlaşmanın batı yarım küresinde ABD ile komşuları ara - sında "Yeni bir işbirliği çağı başlatıldığını" ileri sürerken, Ka - nonna Bakanı Harold Brown da, yeni anlaşma uyarınca, Kanal Pa - nama'ya devredilmeden önce ABD'nin tek tarafı mü - dahale hakkını koruduğunu, bu savaş zamanında da ABD sa - vaş gemilerinin Kanalı'na geçmede "etirelli müdahale" gö - revelerini söylemiştir.

Öteyandan gene komite'nde yaptıkları açıklamalarla Kanal bölgesinde Amerikan Kuvvetleri Komutanı General M. Auliffe ile ABD Deniz Kuvvetleri Harekat Başkanı Am - iral James Holloway, bir savaş zamanında Kanalı sabotaj ya - pılabilecek ihtimali karşısında buradaki ABD Kuvvetlerinin güçlendirilmesi gerektiğini belirtmişler ve Kanalı ABD'ye "İç Düşmanlar" karşı da önlemler alma yetkisi verdiğini söylemiştir.

## BM'deki İsrail Temsilcisi, Fehmi'yi barış olasılığını baltalamakla suçladı

İBR - SİMSİ MİLLETLER - AA

Birleşmiş Milletler'deki İsrail Temsilcisi Holm Herzog, Mısır Dışişleri Bakanı İsmail Fehmi'yi barış olasılığını baltalama - mada suçlamıştır.

İsrail Temsilcisi, Mısır Dışişleri Bakanının Birleş - mi Milletler Genel Kurulu - na yaptığı konuşmada, 1973 yılında varılan ve tırdırlan siyasi çözümlerden kopmaları - na uğrayan anlaşmanın -

çıkış noktası olarak kabul edilmiştir. "Fehmi, tüm bir uzlaşma için havası yaratma - yı gerekli buldu" demiştir. İsrail Temsilcisi'ne gö - re, İsmail Fehmi üslup -

## İSTANBUL DEVLET GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİ GİRİŞ SINAVLARINI YÜRÜTME KOMİTESİ BAŞKANLIĞINDAN

1977-1978 Ö. yılında Akademimiz bölümleri ile Bursa Yüksek Dekoratif Sanatlar Bölümü dışında Ankara Devlet Güzel Sanatlar Akademisi bölümleri için de aşağıdaki kon - tenjalar dahilinde yetenek sınavı ile öğrenci alınacaktır.

Ankara Güzel Sanatlar Akademisi,

Bölüm adı Kontenjan Taban Puan Türü

Yüksek Dekoratif Sanatlar Bölümü 20 395 Toplam

(20 kişilik kontenjanın uzmanlık dallarına dağılımı:

Tekstil 4, Seramik 4, İç Mimarlık 4, Endüstri Tasarımı 4, Grafik 4).

Yüksek Heykelt Bölümü 6 425 Toplam

Yüksek Resim Bölümü 10 375 Toplam

Aday kayıtları 7 Ekim 1977 Cuma günü saat 16.00'da sona erecektir.

Ankara için kabul edilen adaylar, Ankara Akademisi açılınca kadar İstanbul Aka - demisinde öğretilen öğrenciler, kendi kurumları açıldığında oraya nakledileceklerdir. Buna uymayanların kayıtları yapılmaz taahhüt edileceklerdir.

Diğer konular Akademideki ilgili öğretim bürölarından öğretilir.

Adaylara öneme duyulur.

Başın:25861-2920



## TRT ve döviz transferinden sonra Hac da MC'yi karıştırdı

ANKARA (İSTA) AP ve MHP'nin Hacı yasaklamak istememesi ile, TRT Genel Müdürlüğü'ne yapılacak itiraz 2. MC Hükümetinde anlaşmazlıklara başlatırca göre, orkan bir çözümlere yol açmıştır.

AP ve MHP'nin Hacı yasaklamak istememesi ile, TRT Genel Müdürlüğü'ne yapılacak itiraz 2. MC Hükümetinde anlaşmazlıklara başlatırca göre, orkan bir çözümlere yol açmıştır.

MSP, TRT Genel Müdür- lüğüne yapılacak itiraz ile ilgili olarak AP ve MHP'nin getirdiği tasarımları reddet- mekte, ayrıca Cengiz Taşer' in Genel Müdürlüğe vekâlet görevinden alınmasını ilgilik kararnameyi de imzalamas- tır. Örneklilikte göre MSP'li TRT Genel Mü- dürlüğüne yapılacak itiraz konusunda kesin bir karara varılmadan sonra Taşer' in görevinden alınması ile ilgili kararnameyi imzalamasın- da, Başbakan Demirel'in ta- rifinden basılan karar- nemanın Erbakan'ın isteğine uygun olarak Orman Bakanı Sebastezin Sevil'in imzası- na bekleyeceği bildirilmek- tedir.

### ÜÇLÜ GÖRÜŞME

2. MC Hükümeti'nin üç lideri, önceki gece yaptıkları görüşmede Hacı'nın yasak- lamaması, TRT Genel Müdürlüğü ve ekonomik tedbirler konularına ele almışlardır. Üç liderin Hacı konusunu Demirel ve Türkiye'nin Hacı'nı yasaklamaması gerektiği gö- rüşünü savunmuşlardır. Buna karşılık Erbakan'ın sinirlen- mayı bile yapmadığı kay- dedilmektedir.

Örneklilikte göre, De- mirel'in TRT sorusunu bir an önce çözümlenmesi gerektiği yönündeki görüşüne de, MSP Genel Başkanı Karşı çıkması ve yapılacak itiraz konusun- da bir anlaşmaya varılmadık- tır. 2. MC'nin liderleri, yağ taban fiyatlarının da düşük tutulması konusunda görüş birliğine varmışlardır.

CHP-AP KOALİSYONU

Öte yandan MSP'nin Hacı ve TRT konusunda anlaş- mazlık yaratması nedeniyle baştan beri CHP-AP koalis- yonundan yana olan çevreler harekete geçmiş buluncak- tırlar. AP içinde CHP ko- alisyonu isteyen milletvekil- ler de vardır.

Öte yandan MSP'nin Hacı ve TRT konusunda anlaş- mazlık yaratması nedeniyle baştan beri CHP-AP koalis- yonundan yana olan çevreler harekete geçmiş buluncak- tırlar. AP içinde CHP ko- alisyonu isteyen milletvekil- ler de vardır.

**MC'nin, dışa bağımlılığı pekiştirecek ilişkiler içine girmeye çalıştığı belirtildi**

TMMOB Harita ve Ka- dastro Mühendisleri Odası' nın dün yaptığı açıklamada, 2. MC Hükümeti'nin Türkiye' nin dışa bağımlılığını daha da pekiştirecek ilişkiler içine girmeye çalıştığına, hükümet- in bu ilişkileri kamuoyundan gizlemek için dikkatleri baş- ka yöne çekmek çabası içine girildiği belirtilmiştir. "Tüm i- lerletmiş güçler, Cephe Hükü- metinin kamuoyundan dikkat- lerini dağıtmak yönü oyun- larına karşı uyarık davran- malıdır" denilmektedir.

**DUYURU**

İstanbul-Topkapı, Maltepe Saitpe Caddesi No: 37/1 ad- restinde kurulu Zeynel Abidin Çümbüş Müstak Aletleri Fab- rikası işyerinde çalışan iş- çiler adına ASİS (Ağaç San- ayi İşçileri Sendikası) arasın- da toplu iş sözleşmesi imza- lanacaktır. 275 sayılı yasa uyarınca ilgililere duyurulur.

ASİS İSTANBUL BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

İleri Genel Başkan Demirel'i zorlamaya başlamıştır. Ayrıca bu çevreler bazı ba- şın organlarında da, MSP' nin tutumu nedeniyle 2. MC' nin yakılmak üzere olduğu yo- lunda haberler yaymaya baş- lamışlardır. CHP ile koalis- yondan yana olan AP'li mil- letvekilleri de zaman zaman MSP'li kızırdırak de- mekler vermektedirler.

AP İktisat Milliyetçisi Cemal Tercan'ın son olarak verdiği ve MSP'yi sert dille eleştiren demecine, bugün MSP Grup Sözleşmeli Soru- Bütçe cevap vermiş ve "Koalis- yon arkadaşları saygılı ol- mak zorundadır" demis- tir. Bütçe AP yetkililerinin bu tür demecilerin konusun- da ne düşündüklerini açıkla- malarına da istemştir. MSP Millet Meclisi Grup Soru- Bütçe Soru Bütçe, "AP'ye mensup bir kısım milletvekilleri, mevcut koalisyon hükümeti yerine başka modeller ar- zu ettiğini" de söylemiştir.

## AP'li Maliye Bakanının MSP'li kuruluşlara mali ambargo koyduğu öne sürülüyor

ANKARA - (İSTA) AP'li Maliye Bakanının MSP'ye yatırımlar kuruluşları tahsislerini kısmaya baş- ladığı, döviz tahsisleri ile ilgili MC döneminde beri askı- ya aldığı, bu nedenle AP ile MSP arasında askı süren, mevin yenden alevlendiği öne sürülmektedir.

MSP çevrelerinde AP'li Maliye Bakanının MSP'li Ba- kanlıklara mali ambargo koy- maya başladığı söylentisi do- laşmakta, bu uygulamayla bir yandan yatırım hacem- leri azalacağı için MSP'li ta- leği yerine getirileceği için, bir yandan da MSP'nin yatı- rımları "Sözde kalkıncıdan Demirel'in bir taşla iki kuş- vurmak istediği kanısı yay-

## MSP sert çıkınca Bakanlar Kurulu "Hac" cı görüşmedi

ANKARA (İSTA) Bakanlar Kurulu'nun dün 3 saat süren toplantısında Hacı'nın yasaklanması görüşülmemiş yalnızca ayıççe- ği taban fiyatları tartışılmıştır.

2. MC Hükümeti geçen yıl 575 kurşun olan ayıççeği taban fiyatını 650 kurşun olarak belirlemiştir. Ayrıca, ayıççeği taban fiyatını 650 kurşun olarak belirlemiştir. Ayıççeği alımıyla görevlendirilen Yağlı Tohumlar Ta- rım Satış Kooperatifleri Birliklerine 2,5 milyar lira kredi verilmesi kararlaştırılmıştır.

Öte yandan, Bakanlar Kurulu toplantısından ayrı- lışın gazetecilerle sorularını cevaplandıran Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı MHP'li Cengiz Gökçek, Hacı'nın yasaklanması konusunun toplantıda ele alınmadığına bil- dirmiş, gelecek hafta Perşembe günü yeniden toplantı- na çağırılacağına, Gökçek, yasaklama konusunun parti sorunu olmadığını dağiden Hacılar olursa ba- şın sorunu kim olacak? şeklindeki bir soruyu, "Bu- na sonra cevaplandıracağım" karşılığı vermiştir.

### DEMİRELİN SÖZLERİ

Bakanlar Kurulu toplantısından sonra Başbakan Sü- leyman Demirel toplantıda ayıççeği taban fiyatları ve koleraya konutlukları söylemiştir. Başın mensupları- nın sorularını cevaplandırmayan Başbakan, "koleraya konutluk, Nerededir, nedir bunları konutluk, başka da bir şey konuşmadık" demis- tir.

günlaşmaktadır. Aynı çevreler Tuncsoy, Tuncsoy, Tuncsoy gibi yatırımlar kuruluşları beş parasız bırakıldığına geçen yıl atılan temelleri bekleyen beklere bile ücret verile- mediklerini bildirmektedir.

### HER BAŞKA ANLAŞMAZLIK GÜBRE İTHALİ

Öteyandan, AP'li Maliye Bakanına İMSP'li Gıda Ta- rım ve Hayvancılık Bakanlığı arasında döviz tahsisatı yüzün- den çıkan tartışmalar doruk noktasına ulaşmıştır. MSP'li Tarım Bakanlığı 1. MC dönemi- nden beri gübre ithal için AP'li Maliye Bakanlığına beş kez açılmış tahsisat talebinde bulunduğuna hali Maliye Ba- kanlığı bugüne kadar ne tah- sis talebini, ne de karşılığını ne de

bir cevap vermiştir. Oysa Ta- rım Bakanlığı özellikle ih- raç ürünleri için gerekli olan gübre ithalatı için tahsisatı kar- şılamak amacıyla ve Uluslar- arası İthalat Yürütme Kurul- u SSCB ve İtalya ile bağlantı yapmış, İthalatın Ekim ayın- da gerçekleşeceğini plan- lamıştır. Tarım Bakanlığı yet- kilileri İthalatın gerçekleş- mesi halinde gübre sıkıntısı başlayacağı, bu yüzden pa- muk, tütün, buğday gibi ürünle- rin verim ve otletlik yetersiz- le kalacağını kaygısını da duyulmaktadır. Yem san- ayine bağlı İstanbul ve Anka- ra Yem Fabrikaları, gerekli hammaddede yetersizlikten ötürü üretilen, durdurulmuştur.

## UDC'Yİ OLUŞTURMA ÇALIŞMALARI

## "GERİCİ, FAŞİST CEPHE İLE UDC ARASINDA ORTA BİR YOL YOKTUR"

DİSK Bölge Temsilcileri, UDC'nin hayata geçirilmesini görüşecekler



DİSK 3. Bölge Temsilcisi Cemal Kural

İSTANBUL - (İSTA) - DİSK Genel Temsilciler Meclisi toplantısından önce, Bölge Temsil- cilerinin bir araya gelerek UDC konusuna görüşecekleri bildirilmiştir. DİSK 3. Bölge Temsilcisi Cemal Ku- ral, Bölge Temsilciler Meclisi'nin 1 Ekim 1977 günü toplanacağını be- lirtmiş ve "UDC ile gerici faşist cephe arasında orta bir yol yoktur" demis- tir.

Cemal Kural, bu toplantıda DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler ve Yürütme Kurulu üyelerinden bazı- larına da katılacağını bildirmiştir.

Kural açıklamasında şöyle şu görüşlere yer vermiştir:

"DİSK'in çağrısına yaptığı Ulusal Demokratik Cephe, yurt çapında baş- ta işçi sınıfımız olmak üzere, çeşit- li toplumsal tabaka ve katmanlar ta- rafından geniş yankı ve destek bul- muştur. UDC son bir savaşın cep- hesidir. MC'yi aşağıya edecek güç, kitlelerin de verimli aktif savaşımı- dan geçer. Sosyalizme açılan ileri de- mokratik düzen kurma savaşımı UDC'den geçer.

Macousunlan, göçtünden, troç- kistlerden, sağ ve bozguncu unsurları- na kadar, işçi sınıfına ters akımların saldırılarına rağmen yol alan UDC hareketi kararlı, emin adımlarla ileri- lemektedir.

İşçilerin, köylülerin, tüm emekçi halkın Ulusal Demokratik Cephesi- ne varguncuların, talançıların, toprak ağalarının işbirlikçi tekelci sermaye- rin NATO'cuların, halkımızın tümü- ne yönelik gerici faşist cephe ara- sında orta bir yol yoktur."



BANK-SEN Genel Başkanı Metin Denizmen (Ortada)

## BANK-SEN, UDC'nin yaygınlaştırılması için görevle hazır olduklarını bildirdi

İSTANBUL - (İSTA) DİSK'e bağlı BANK-SEN Genel Başkanı Metin Denizmen, yaptığı açıklamada, Ulu- sal Demokratik Cephe'nin yay- gınlaştırılmasına ve hayata ge- çirilmesine ilişkin gerekli çabayı göstereceklerini açıklamış- ve "Bu konuda görevle hazır- ız" demis- tir. Denizmen, MC'nin anti-demokratik girişim- lerine değinmiş ve "Makke- me kararmadan evlerin a- ranması" için çıkarılmak istenen Kararmamın Anaya- sayı ihlal niteliği taşıyacağı- nı söylemiştir.

MC'nin "Ayarlama" ve "Ekonomik tedbirler" adı al- tında yaptığı çalışmaların işçi, emekçi, köylü ve esnafı zor- yayam koğullarına (İtaliye be- lirten DİSK'e bağlı BANK-SEN Genel Başkanı UDC konusuna ise şunları söylemiş- tir: "Konfederasyonumuz yapmış olduğu emperyalizme ve faşizme karşı Ulusal De- mokratik Cephe çağrısı, bu ortamda önem kazanmakta- dır. Başta işçi sınıfımız ol- mak üzere, köylülerin, emek- çilerin, tüm demokratik güç- lerin ve örgütlerin ortak bir- aytın altında birleşmesi ta- akül bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu açıdan DİSK ü- yeleri BANK-SEN olarak Ulu- sal Demokratik Cephe'nin yaygınlaştırılmasına ve hayata geçirmesine ilişkin gerekli çabayı göstereceklerini açıklas- tı. Bu konuda hazır oldukları- nı bildirdi.



Teknik-İş Genel Yönetim Kurulu

## Teknik-İş Genel Yönetim Kurulu UDC'nin hayata geçirilmesi için her türlü girişimin yapılması kararı aldı

ANKARA - (İSTA) DİSK'e bağlı Teknik-İş Sendikası Genel Merkez Ge- nel Yönetim Kurulu toplantı- sında alınan kararlar açıkla- nış ve "Ulusal Demokratik Cephe'nin hayata geçirilmesi için her türlü girişimin yapılmasına oy birliği ile karar verildiği" açıklanmıştır.

Teknik-İş Genel Yönetim Kurulu toplantısında, UDC'ye ögütülen sendikalar birli- kine ele alınıldığı bildiril- miştir. Toplantıdan sonra ya- pılan açıklamada, Ulusal De- mokratik Cephe çağrısının bu- günün itibarıyla ele alındığı bo- lundukları ve Genel Yönetim Kurulu'nun UDC çağrısına so- nuna kadar desteklenmesi, ve Ulusal Demokratik Cephe'nin hayata geçirilmesi için her türlü girişimin yapılmasına oy birliği ile karar verildiği, açıklanmıştır. Toplantıda gün- cel sendikalar komar yanında, Sosyal-İş Sendikası, DİSK üyeliğinden diğer meşhurlar- ın da hazır oldukları değeri- len- tirildiği de belirtilmiştir.

**Avrupa modasına yön veren**

# neue mode

**bugün bütün Türkiye'de**

Neue Mode ile şimdi Türk kadınları da Avrupa modasını bugününe izleme olanağına kavuşuyor. Avrupalı kadının moda klavuzu Neue Mode, hem Türkiye açılımlı patronlarıyla kendi giyiminizi dikmenizi sağlayacak hem de, hazır giyim alırken seçmenizi Neue Mode'nin özel patronlarıyla dikmiş bilmeden hanımlar bile kendi giyimlerini kendileri dikiyor ve dikmiş dikmesini öğrenebiliyor. Neue Mode ayrıca, yün ve elyaf, saç ve makyaj modelleri, ev dekorasyonu ve yemek gibi, kadını ilgilendiren her konuda zengin bilgilerle dolu.

**neue mode ile kendi modanızı kendiniz**

**30 TL** Her ay Türkçe açılımlı patronlar

**YENİ MODA**

**neue mode**

**Türkçe açılımlı patron**

**Die schönste Herbst- und Winter-Mode!**

**Näh-Hit im Oktober: 6 schicke Rocke blitzschnell genäht!**

**Selbstmachen: tücher, die Mode machen**

**Flyer 30**

**DAĞITIM: HÜRİYET GAZETESİ DAĞITIMI A.Ş.**















# Politika'da GENÇLİK

SAVASSIZ SOMORSUZ BİR DÜNYA İÇİN

## Yeni öğretim yılı başlarken

## ORTA ÖĞRENİM GENÇLİĞİ

Orta öğrenim gençliğinin sorunları anlatmakla bitmez

## ORTA ÖĞRENİM GENÇLİĞİ

### NELER İSTİYOR ?

Ortaöğretim gençliği öncelikle, üretime yönelik, saygıya, sömürsüzlüğe, emekten ve ilerlemekten yana gerçekçi bir eğitim sistemi ve yarıma güvenle bakabilmek istiyor. İlerici ortaöğretim öğrencileri acil istemleri şöyle dile getiriyorlar:

- Silahlanmaya aykırı paralar eğitim olanakları için kullanılmamalıdır.
- Özel okul, dersane, paralı kurs gibi fırsat eşitsizliğine neden olan kurumlar kapatılmalıdır.
- Gerici ders kitapları bütünüyle derhal kaldırılmalı ve yeni kitapların hazırlanması için, ilerici işçi, öğrenci, öğretmen kuruluşlarının bilim adamlarının ve Türk Dil Kurumu'nun da katılacağı bilimsel demokratik ve özzer bir kurul oluşturulmalıdır.
- Okullarda, öğrencilerin sosyal ve kültürel gelişimini sağlayacak olan eğitimsel kol çalışmaları ders saatlerinin içinde ve en az iki saatli gereken olanaklar sağlanmalı ve kollar üzerindeki baskıya son verilmelidir.
- Öğrencilerin yönetmeliklerdeki en doğal ve yasal hakkı olan öğrenci birliğinin kuruluşu engellenmemelidir. Eğitimsel kol başkanları ve sınıf temsilcilerinden oluşan öğrenci birliği için kuruluş izni, yer ve olanak sağlanmalıdır.
- Nottanın ortalaması 6 tutanaklar doğrudan sınıf geçmelidir.
- İkinci dönem not sınırlandırması kaldırılmalıdır.
- Eylül'de kalan son sınıf öğrencileri de merkezli yerleştirilmeye dahil olmalıdır.
- Takvimi lise son sınıf öğrencilerinden üniversite sınavlarında başanlı olanlar, sınıf geçmiş sayılmamalıdır.
- Üniversiteye giriş sınavlarındaki eşitsiz ve eyleyici sisteme son verilmelidir. Giriş herkesçe açık olmalı, orta öğrenim buna göre yeniden düzenlenmelidir.
- Faşist disiplin yönetmeliği değiştirilmelidir. Gerici yöneticilere keyfi ceza verme olanağı sağlayan 6. maddesi iptal edilmelidir.
- Öğrenciler, öğretmenler ve öğretmen liseleri üzerindeki baskı baskısı son bulmalıdır.
- Liselerdeki gerici, faşist saldırılar son bulmalıdır. Özellikle MHP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması, okulların çevresindeki faşist yuvaların dağıtılması için tüm ilerici birlik içinde savaşım verilmelidir.

**MESLEK LİSELERİ:**

- Atıya ücretleri artmalı, emek sömürsüzlüğü kalkmalıdır.
- Stajlar yararlı bir şekilde yapılmalı, ücretler ödenmelidir.
- Yararlanı ya da sokaklaştıran öğrenciler için okula bir yardım fonu kurulmalıdır.
- Bütün meslek liseleri sigortalı olmalıdır.
- Meslek liseli mezunlarına meslek garantisi sağlanmalıdır.
- Meslek liselerinin üniversiteye girişlerini kısıtlayan tüm engeller en kısa zamanda kaldırılmalıdır.



örpik, bozuk eğitim sistemi, ortaöğretimde de sorunları yıllardan beri üstüste yığılmuş. Ortaöğremin sorunları saymakla tükenmek gibi değil.

Ortaöğretimde haftalık ders saatleri yetersizdir. Derslikler ihtiyaca cevap vermemektedir. Bir dershaneye, en iyisinden 40-50, bazı okullarda daha fazla öğrenci doldurulmaktadır. Okul binaları öğrenime elverişsiz, bakımsız yeterince ısıtılmayan eski yapılarıdır. Çoğu okullarda, öğrenciler, kışın dondurucu soğukta titreyerek, politolarıyla çıkmak zorundadır. Hiç bir okulda, öğrencilerin sosyal-kültürel gereksinimlerine cevap vererek, yeterli araç-gereç (spor-tiyatro salonu, kütüphane vb...) yoktur. Varolan kütüphanelerden ise, ne kadar geliştirilse, değil, ilerici yapıt varsa kaldırılmış, yerine bilimsel düşman, ırkçı, kafatascı yazarların kitapları doldurulmuştur. Boz dersler, özellikle fizik, kimya, biyoloji gibi uygulamalı yapılmaması gereken fen dersleri araç-gereç

(laboratuvar vb...) yokluğundan kitapları okutularak geçtilmektedir.

Öteyandan gelişme çağındaki bu genç insanın beslenme sorununa kayıtsız kalmamaktadır. Özellikle tam gün öğretim yapan okullarda, yemek çıkarılmaması, okul kantinlerinin ise pahalı, beslenme değeri düşük yiyeceklerle dolu olması sonucu öğrenciler öğleden sonraki dersleri çoğu kez aç karnına dinlemektedirler.

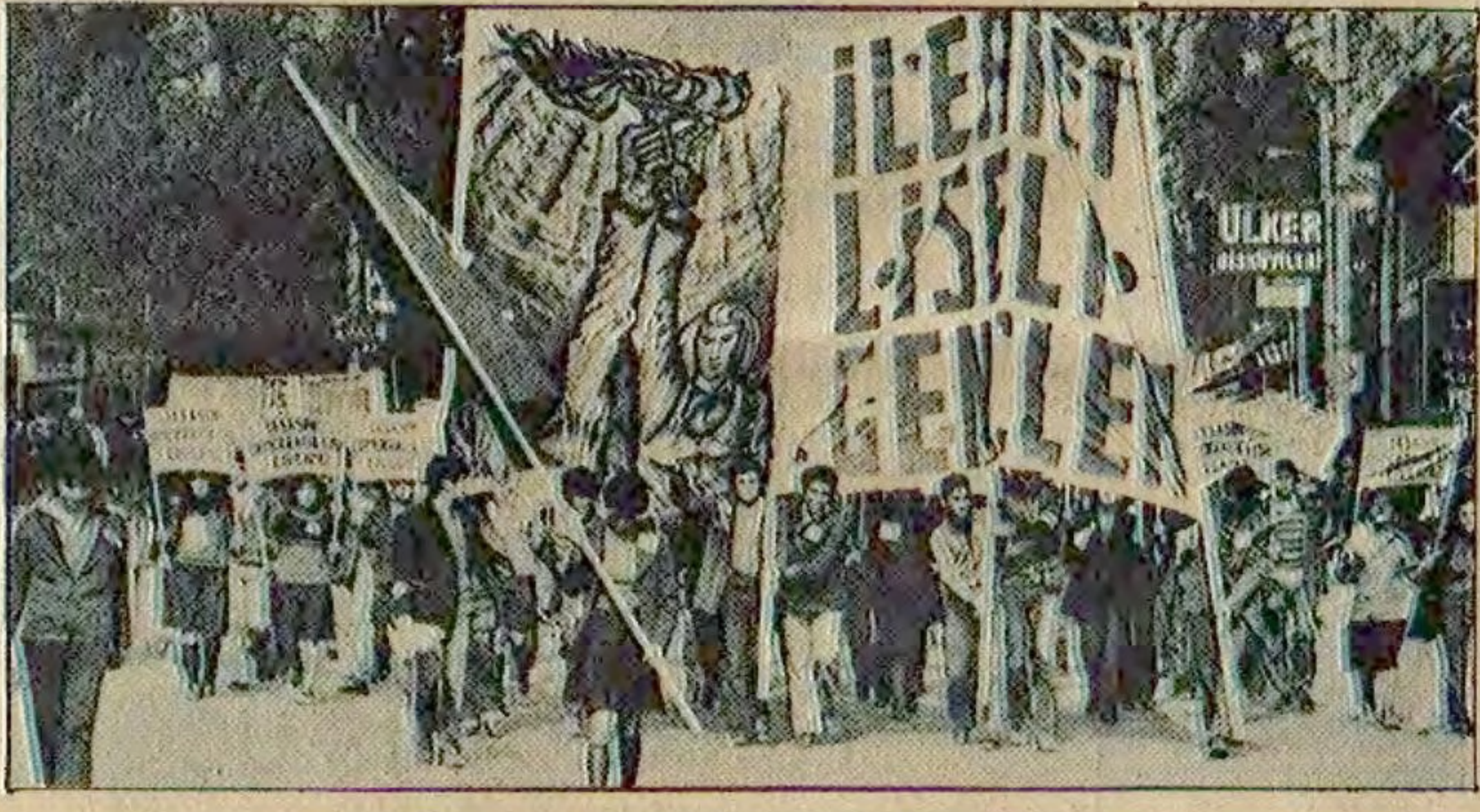
Bu yetersizliklere, eksiklere karşın ders programları çok ağırdır ve her yıl tekrarlama gereksiz bilgilerle doludur. Varolan bilgiler gerçek yaşamdan kopuk, soyut, aygıtı yere basmayan şeylerdir. Öğretmen yetersizliğinden bir çok okula dersler baş geçmektedir. Yıgma-oz bir anlayışla hazırlanan ortaöğretim müfredatında ders saat başına düşen konunun çok fazla olması nedeniyle konular derste öğrenmek mümkün değildir. Bu durumda öğrenciler çok pahalı olan yardımcı ders kitapları olarak köhne evde kendileri öğrenmek zorunda kalmaktadırlar.

Bilmek tükenmek bilmeyen bir bilmekten diğer başlayan, ardarda yığılmış yıl içi sınavları ve yıl sonu sınavları ise dersleri öğretmeyen, ya da aykırı-üstü geçirilen konulardan hazırlanmakta ve paralı özel ders alamayan yoksul emekçi çocukları elemektedir. Ayrıca kırsal yerleşim alanlarındaki öğretim olanaklarıyla, büyük kentlerdeki eğitim olanakları arasında büyük uçurum, ayrılmak vardır.

Bütün bu engelleri aşabilen öğrenciler ise daha bir sürü can-bazlık yapmak zorundadır. Öğrenci lise son sınıfı bir öğrenci bir tek dersten bütüne-meye kalması olsa bile üniversite kontenjanına dahil edilmemektedir. Ya da Fen dalında geçtikten yetenekli olan bir öğrenci üniversite giriş sınavında aynı dakka yüksek öğrenim yapabilecek bir kurumu kazanmış olsa bile, eğer lise son sınıfı daha az başarılı olduğu başka daldaki derslerden bekliyorsa,

yüksek öğrenime devam etme olanağı yok olmaktadır.

Ortaöğretimde biriken bu sorunlara rağmen gençlik dönemi MC bütçesinin yüzde 45-50'sini NATO harcamalarına, silahlanma giderlerine ayırmakta, eğitime ayırdığı ödenek sadece yüzde 2 düzeyinde kalmaktadır. Oysa UNESCO ulusal bütçelerinin en az yüzde 25'inin eğitime ayırmasını, sağlığı ve çağdaş bir eğitim politikası için zorunlu görmektedir. Türkiye'deki gerici iktidarlar, öyesi olduğumuz uluslararası örgütlerin kararlarını bile uygulamamaktadırlar. Ortaöğretimde doğu gibi sorunlar yaşılırken yüzde 21'lik eğitim bütçesi üzerinde uzun uzun düşündürmesi gereken bir tablodur.



### Orta öğrenim gençliği hızlı bir politik uyanış içinde

S on yıllarda ülkemizde yüksek öğrenim gençliğinin yanı sıra, orta öğrenim gençliği de gerici eğitim politikasının dayattığı baskı sorunlarına akademik-demokratik sorunlarına çözüm yolu arayıştan hareketle hızlı bir politik uyanış içerisinde. Geçtiğimiz öğretim yılında, orta öğrenim gençliğinin ilerici öğretmenleri ve arkadaşlarının, saygı-karşıya, boykot, direniş ve çeşitli protesto hareketleri yoğun olarak sürmüştür. Ülkemizde dört / bir yarıda tek tek okullarda yapılan gösterilerde, demokratik işyeri olan balemli daha güc olarak duyulmuştur. Özellikle işçi sınıfının uluslararası birlik mücadelesinde dayanışma gününün en son olarak kutlanacağı 1 Mayıs gösterilerinde lise öğrencileri ilk kez yığılma biçimde yer almaları, orta öğrenim gençliğinin politik uyanışını dostu-düşmana göstermiştir.

Orta öğrenim gençliğinin, 1976-77 öğretim yılında boyutları genişleyen "demokratik lise" savaşını 1977-78 yılı öğretim yılının orta öğrenim gençliğinin savaşımının daha da güçleneceği bir yıl olacağını göstermektedir.



### Gerici eğitim sisteminin en açık biçimde ortaya çıktığı yer: MESLEK LİSELERİ



Gerici eğitim sisteminin en açık biçimde ortaya çıktığı yerlerden biri de meslek liseleri. Meslek liseleri, sadece yararlanılabilecek, uygun "kaliteli elemanlar" olarak gören egemen güçlerin "eğretim programı meslek liselerinin eğitim öğretimüne üniversite kapılarını kapatmıştır. Atıya saptıkları da, stajlarda ücretlerinden elde edilen değerler kendilerine ödenmemektedir. Böylelikle bu gençcektir insanlar daha okul sıralarında sömürü ile karşı karşıya kalmaktadırlar.

Diğer yandan, öğretmen yokluğundan sık sık yatan MC, öğretmen liselerinde okuyan binlerce öğrencinin öğretmenlik haklarını da geri almıştır. Şimdi ilkökul öğretmenlik olabilmek için iki yıllık Eğitim Enstitülerini bitirmek gerekmektedir. Böylece okula da öğretmen liselerinin başındaki "öğretmen" sözcüğünün de hiç bir anlamı kalmamıştır.

### Gerici eğitimin çarklarında elenenler hep emekçi çocukları!

Bugün ülkemizde yasalarla güvrenim öğretisi ve ilköğretim zorunlu olduğu halde düzenli çarkları yasalarla ilkökülleri kağıt üzerinde bırakılmaktadır. Özel ilköğretimde gençliği içinde, işçi sınıfı ve emekçi katmanlardan gelenlerin sayısı yüksek öğrenime oranla daha fazladır. Ancak, sınıf-lar yükseldikçe öğrenci gençlik içinde işçi sınıfı ve emekçi katmanlardan gelenlerin sayısının hızla düşmesi, bu koşullarda eğitimin egemen güçlerden yana işleyen sınıfsal niteliğini göstermektedir.

İlkökul çağında okuyanlarca çocuk öğretmenlik, okulsuzluk ve gitmekle ağzı-yaşam yaşam koşulları yüzünden zorunlu olan ilköğretimle bile tamamlanamamaktadır. İlkökul bitirenlerin birçoğuna ortaöğretim kapıları kapalı kalmaktadır. Liselerde okuyabilen gençler, yapıtlarının, yarı liselerde olması, gereklerini ancak yüzde 75'ini bulmaktadır. Bunların ise ancak yüzde 5'i liseden mezun olabilmektedir. Lise mezun olanların da ancak yüzde 22'si yüksek öğrenime devam edebilmektedirler. Elemenek bu oran her geçen yıl genç emekçi gençlerin çocukları aleyhine daha da artmaktadır.

İlkökul çağında okuyanlarca çocuk öğretmenlik, okulsuzluk ve gitmekle ağzı-yaşam yaşam koşulları yüzünden zorunlu olan ilköğretimle bile tamamlanamamaktadır. İlkökul bitirenlerin birçoğuna ortaöğretim kapıları kapalı kalmaktadır. Liselerde okuyabilen gençler, yapıtlarının, yarı liselerde olması, gereklerini ancak yüzde 75'ini bulmaktadır. Bunların ise ancak yüzde 5'i liseden mezun olabilmektedir. Lise mezun olanların da ancak yüzde 22'si yüksek öğrenime devam edebilmektedirler. Elemenek bu oran her geçen yıl genç emekçi gençlerin çocukları aleyhine daha da artmaktadır.

İlkökul çağında okuyanlarca çocuk öğretmenlik, okulsuzluk ve gitmekle ağzı-yaşam yaşam koşulları yüzünden zorunlu olan ilköğretimle bile tamamlanamamaktadır. İlkökul bitirenlerin birçoğuna ortaöğretim kapıları kapalı kalmaktadır. Liselerde okuyabilen gençler, yapıtlarının, yarı liselerde olması, gereklerini ancak yüzde 75'ini bulmaktadır. Bunların ise ancak yüzde 5'i liseden mezun olabilmektedir. Lise mezun olanların da ancak yüzde 22'si yüksek öğrenime devam edebilmektedirler. Elemenek bu oran her geçen yıl genç emekçi gençlerin çocukları aleyhine daha da artmaktadır.

İlkökul çağında okuyanlarca çocuk öğretmenlik, okulsuzluk ve gitmekle ağzı-yaşam yaşam koşulları yüzünden zorunlu olan ilköğretimle bile tamamlanamamaktadır. İlkökul bitirenlerin birçoğuna ortaöğretim kapıları kapalı kalmaktadır. Liselerde okuyabilen gençler, yapıtlarının, yarı liselerde olması, gereklerini ancak yüzde 75'ini bulmaktadır. Bunların ise ancak yüzde 5'i liseden mezun olabilmektedir. Lise mezun olanların da ancak yüzde 22'si yüksek öğrenime devam edebilmektedirler. Elemenek bu oran her geçen yıl genç emekçi gençlerin çocukları aleyhine daha da artmaktadır.

## ORTA ÖĞRENİM ÜZERİNDE BASKILAR ARTIYOR

### Liselere polis yerleştirilecek



## GENÇLİK VE SPOR

### Barış-Dostluk-Dayanışma Kupası sürüyor

Barış, dostluk, dayanışma kupası sürüyor. Bakırköy bölgesinde 3. haftada sürdürülen barış, dostluk, dayanışma kupası yarışmaları, yarışmacıların bir araya gelmesiyle başladı. Yarışmalar, barış, dostluk, dayanışma kupası yarışmaları, yarışmacıların bir araya gelmesiyle başladı. Yarışmalar, barış, dostluk, dayanışma kupası yarışmaları, yarışmacıların bir araya gelmesiyle başladı.

### Turnuva katılan kulüpleri tanıtıyoruz

### SUPSAN TAKIMI

Soru: Kulübünüz ile ilgili genel bilgi verirmisiniz?

-Takımımız fabrika takımıdır. Özellikle gençler arasında yakınlık, dostluk ve dayanışma -yı güçlendirme açısından spor çalışmalarını çok yararlı buluyor. Aynı zamanda arkadaşların kişiliklerini geliştirmeleri açısından da spor çalışmaları -ı gerektir. İşte bunları göz önünde tutarak 1975 yılında SUPSAN takımı oluşturduk.

Soru: Çalışmalarınız nasıl sürdürüyorsunuz?

-Çalışmalarımız tam -dığımız gibi yürüyor. Kamyon taşıyan spor -çalışmaları için testler yapmaktayız. Fakat, -bize küçük bir sahadan başka hiç bir şey yok. Bu nedenle diğer spor dalları -ta pek ilgilenmiyoruz.

Soru: Turnuva katılan kulüpleri tanıtıyoruz

Çi arkadaşların diğer gençlik kurumlarıyla tanışması ve daha yakın ilişkiler kurması bakımından, turnuva çok önemlidir. Gençler arasında dostluk ve dayanışma artıracaktır. Ayrıca arkadaşların daha iyi yetiştirilmesi ve deneyimlerinin arttırılmasına olanak sağlayacaktır. Terzioğlu Komitesi -te takdir ederiz.